

Kempteno lietuvių stovyklos sieninis biuletenis

~~~~~

Nr. 218-19/705-6/

Penktadienis, 1947. IX. 19

- MŪSŲ KREPŠININKAI, kurie visą laiką tremtyje ne tik garsino Kempteno lietuvių stovyklos vardą, bet ir šauniai lietuviai atstovavo svetimųjų akyse, po pastaruoju laiku buvusio tam tikro pakrikimo vėl susitelkė ir rengiasi naujoms kovoms. Įsteigtas naujas vieningas sporto klubas - "Margis", kuriame susidarė dvi krepšinio komandos iš šių įgarsėjusių žaidikų: Andrulio III, Bagdono, Duliūno, Mackėvičiaus, Makausko, Sventicko, Norkaus I, Norkaus II, Z. Puzinausko, Krutulio, Šlepečio, Murausko, Ringio, Varkalos ir kt. Rytoj /IX.20/ 16 val. sporto halėje įvyksta pirmasis margiečių krepšininkų pasirodymas. Žaidžia "Margis" I prieš "Margis" II. Apie spalio pradžią Kemptene numatoma surengti stipriausių amerikiečių zonos krepšinio komandų turnyrą. Taigi Kempteno lietuvių kolonijoje vėl laukiama krepšinio atgyjant. Krepšininkams vadovauti ėmėsi A. Osteika. Manoma, kad kolonijos gyventojai, kuo galėdami, parems mūsų sportininkų iš naujo užsimotąją veiklą; kurios reikšmė, šalia menininkų veiklos, tremtinių gyvenime turėtų būti visiškai suprantama, juoba, kad tai yra pastebėjusi net pastaroji lietuvių konferencija Paryžiuje.

- LITERATŪROS MĖGĖJAI turės progą šiandien išgirsti paskaitą - "Anglų priešromantinė poezija ir Donelaitis", kurią paskaitys mūsų gimnazijos mokytojas ir literatas A. Tyrnelis-Šešplaukis. Paskaita bus šiandien /IX.19/ 17 val. pramogų salėje.

- SEKMADIENIO AKTUALIJOSE, kurios bus 20 val. valgyklos salėje, kalbės Dr. Meškauskas.

- ŽYMŲS MENININKAI - solistai: J. Augaitytė, Nauragienė ir Nauragis atteinanti trečiadienį /IX.24/ Kornhauzo salėje rengia koncertą, kuriame akomponuos dirigentas A. Kučionas.

- PRITAIKOMOJO MENO STUDIJA, kurią organizuoja mūsų PCIRO, atidaro ma rugsėjo 22 d. 19 val. Schlosskaserne stovyklos III bl. apatiname aukšte /pirmosios durys iš Memmingeno gatvės/.

- TĖVAI, kurie turi darželinio amžiaus vaikų ir dar neleidžia, bet žada leisti juos darželin, prašomi kiek galint greičiau tokius vaikus užregistruoti pas darželio vedėją.

- VAIKAMS 0-17 metų pirmadienį bus išdalijami iš National Catholic Welfare Conference gautieji produktai.

- JT PIILATIES SUVAŽIAVIME, New Yorke, kaip iš Londono pranešta, vakar kalbėjo kelių valstybių atstovai, pareikšdami savo nusistatymą įvairiais klausimais, ypač dėl veto, ryšium su debatais, kurie prasidėjo po užvakar pasakytosios reikšmingos Marshallio kalbos. Cilės atstovas kvietęs tenai iš 55 kraštų suvažiavusius delegatus užmiršti sunkenybes ir koncentruotis taikos darban. Australijos užs.reik.min. Evatt parėmęs Marshallio pasiūlymą dėl veto teisės apribojimo, taip pat palaikęs siūlymą sudaryti naujai Balkanų tyrimo komisijai. Jis pareiškęs nepasitenkinimo, kad dėl sovietų veto JT nepriimta Irlandija, kuri mylinti taiką ir turinti demokratinę konstituciją. Evatt skatino kiek galint greičiau sudaryti taikos sutartis su Austrija, Vokietija ir Japonija. Kinijos užs.reik. ministeris pabrėžęs, jog JT esą nesutarimo dėl to, kad nariai galvoja ne internacionališkai, bet nacionališkai. Filipinų atstovui atrodo, jog padėtis tuo tarpu tiek paastrėjusi, kad tenka

rinktis vieną iš dviejų - veto arba JT! Jis sveikines Marshallio pasiūlymus. Už Marshallio pasiūlymus pasisakęs ir Kanados užs.reik. ministeris, pažymėdamas, jog kai kurie įvykiai per praėjusius metus susilpninę JT ir tatau gali vesti prie jų žlugimo, todėl reikalinga tam užkirsti kelią. Kaip Londonas pastebi, visi kalbėtojai palaikę Marshallio siūlomą JT balsavimo procedūros pakeitimą, pagal kurį siūloma sudaryti prie JT tam tikrą komisiją taikai ir saugumui iš visų 55 narių. Marshallio kalba susilaukusi didelio atgarsio Europos spaudoje. Anglų laikraščiuose Marshallio pasiūlymai laikomi antruoju Marshallio planu, kuris, kaip "Yorkshire Post" pastebi, tokia pat reikšmę turėsias politinėje srityje, kaip jo pirmasis planas ekonominėje. "Manchester Guardian" kalba apie alternatyvą: arba toliau dirbti kartu su sovietais, arba JT pakeisti į JAV sąjungą prieš Sov.Sąjungą. Prancūzijos dešiniųjų spaudoj pabrėžiama, jog Marshallis noris išvesti JT iš aklosios gatvės; katalikų laikraštis sakęs, jog JT esanti platforma, kurioj bandą jėgas du milžinai - JAV ir Sov.Sąjunga; komunistų "I. Humanite" užsipuola, kad Marshallis torpeduoja JT. Iš italų komunistų laikraščiu atrodo, kad dabar bandoma likviduoti JT. Müncheno žiniomis, po užvakarykščio pilnatie posėdžio Darbotvarkės komisija 12 balsų nutarusi Graikijos klausimą itraukti į JT suvažiavimo darbų programą, nors Sov.Sąjunga ir Lenkija pasisakė prieš. Vienu balsu Darbotvarkę itrauktas ir Palestinos klausimas. Mūsų laiku šią naktį, kaip anksti širyt pranešta, vakar suvažiavime į Marshallio kalbą davęs atsakymą Višinskis, aistringai atkikuodamas JAV ir D.Britanijos politiką Sov.Sąjungos vardu. Smalsiai užpildamas Trumano doktrina ir Marshallio planą, jis tuos darbus palaikęs JT principų pažeidimu, politiniu ginklu diktuoti kitoms kraštams ir bloko sudarymu prieš rytinę Europą - prieš Sov.Sąjungą. Pasisakęs prieš veto apribojimą. Pasmerkdamas britų igulų būvimą Egipte, Graikijoje ir Transjordanijoje, o JAV igulų - Kinijoje, Višinskis apkaltino įvairių kraštų spaudą, kuri varanti karo propagandą. Užpuolė už tai ir Churchillį. Jis pasiūlė JT priimti rezoliuciją, kuria būtų apeliuojama į visas vyriausybes užkirsti kelią karo propagandai kaip kriminaliniam nusikaltimui, nes, girdi, tokia propaganda tikrai vesianti prie trečiojo pasaulinio karo.

- EUROPOS KONFERENCIJA Paryžiuje jau rengiasi ateinančią savaitę baigiamajam pilnatie posėdžiui, kur, kaip iš Londono praneša, dalyvaus ir Bevinas. JAV užs.reikalų vicemin.Lovett, Stuttgarte žiniomis, pareiškęs, jog daugiausia šiuo metu pagalbos reikalinga Prancūzijai. Kandidatas į prezidentus Stassen, Müncheno pranešimu, pasisakęs už susaukimą specialaus Kongreso posėdžio, kuris pagreitinėtų Marshallio plano įgyvendinimą, kad tuo būdu Europa būtų išgelbėta nuo komunizmo.

- JAU PRISAIKINTAS JAV gynybos min.Forestal, kurio rankose sujungtos trys karo ministerijos: sausumos, laivyno ir oro. Stuttgarte pažymėjo, jog prez.Trumanas pagreitinęs ministerio prisaiikinimą ryšium su įtempta tarptautine padėtimi.

- JAV IR PIJŲ XII UŽPUOLĖ, kaip "Die Neue Zeitung"/IX.19/ rašo, viename pobūvyje Florencojoje Italijos komunistų vadas P.Togliatti. Jis pareiškė, jog Sov.Sąjungoje darbininkai turi viską, ko pagel-dauja, ogi Amerikoje gyvenanti maža mažuma iš prislėgtų milijonų, kurie kovoja gyvenimo kovą skurde ir neviltyje. Pijus XII iš vienos pusės meldžiasis už taiką, tuo tarpu iš kitos pusės pritaria karings JAV prezidento kalboms. JAV užs.reikalų ministerija atstidai atmata tuos tvirtinimus. Marshallio bendradarbis McErmott nurodęs, jog Amerikos pagalba Italijai sukludytų galimybę kam nors kitam ją užvaldyti. Užs.reik.ministerijos kalbėtojas Vašing-

tone pareiškė susirūpinimo dėl Italijos komunistų sukeltos Italijoje streikų bangos. "N.Y.Herald Tribune"/IX.15/ rašo, kad JAV užs. reik. ministerija pareiškė nieko nežinanti apie pranešimą, jog JAV karo ministerija turinti oficialų pranešimą, sakantį, kad Rusija rengianti Italijoje komunistinę revoliuciją.

- PRIĖMĖ NAUJĄ PLANĄ, kaip iš Londono sakoma, Graikijos vyriausioji gynybos taryba, pagal kuri numatoma padidinti Graikijos armiją, sudarant iš 70.000 vyrų nacionalinę gvardiją ir papildomai pašaukiant 70.000 vyrų. Tuo būdu ginkluotosios pajėgos tenai padvigubėsiančios. Graikija dėl to prašysianti dar daugiau piniginės paramos iš JAV.

- JAV NORI PADARYTI Persiją savo politikos įrankiu, - pranešė vakar Leipzigo radijas, pabrėždamas, jog amerikiečiai nori turėti įtakos Persijos armijoje ir policijoje, užimdami ten postus.

- IŠ GRAIKIJOS-JUGOSLAVIJOS PASIENIO pranešama, kad Jugoslavijos srityje prie Vardos upės įvykusios kovos tarp Tito priešingų partizanų ir Jugoslavijos kariuomenės dalinių. Tenai kalbama apie tris skirtingas partizanų organizacijas: "kryžiuočius", "četnikus" ir "Makedonijos revoliucionierių organizaciją", kuriose susitelkę per 30.000 vyrų. Marš. Tito šių metų balandžio mėn. parlamente Belgrade pranešęs, kad per pastaruosius aštuonis mėnesius kalnynuose buvę nukauta per 3000 četnikų. JAV ir D. Britanija smarkiai protestavo Jugoslavijos vyriausybei prieš tai, kad Jugoslavijos pasienio įstaigos per pastarąsias savaites Italijos-Jugoslavijos pasienyje neteisėtai suimtinėjo ir blogai traktavo amerikiečių ir britų karius./DNZ IX.19/

- MAISTO REZERVAI vakarinėj Vokietijoje tuo tarpu yra didesni, negu bet kada buvo nuo Vokietijos kapituliacijos ir negu daugelyje Europos kraštų, - pareiškė vakar Frankfurte spaudos atstovams gubernatorius gen. Clay, kaip iš Londono sakoma, pažymėdamas, jog karinė valdžia išlaikysianti ligšiolines maisto normas vokiečiams, nors šiais metais dėl sausros bulvių derlius būsiąs trečdaliu mažesnis, negu pereitais. Generolas pasakęs, jog amerikiečių zonoje etnografikacija numatoma baigti iki 1948 m. balandžio mėn. Du milijonus dol. JAV paskyrusios auklėti Vokietiją demokratijai. Be to, generolas paminėjęs, kad neseniai internuota amerikiečių zonoj 40 ukrainiečių partizanų, kurie čia atsiradę iš Čekoslovakijos.

- AMERIKIEČIŲ ZONA SULAIKO raudoniesiems priešingas ukrainiečių jėgas, - toks straipsnis paskelbtas "N.Y.Herald Tribune"/IX.15/, kur sakoma: 35 ginkluoti ir uniformuoti vyrai, laiką save antikomunistais ukrainiečiais, amerikiečių policijos raitelių buvo sulaukyti rugsėjo 12 d., kai perėjo nelegaliai sieną iš Austrijos į amerikiečių okupuotą Vokietijos zoną prie Passau. Oficialių asmenų pareiškta, kad jie save laiko avanpostu iš didelės grupės, bėgančios iš Ukrainos ir rytinės Lenkijos. Amerikiečių policijos daliniams įsakyta budriai stebėti atvykstant kitų, kurių skaičius siekia apie 1000. Nors gerai ginkluoti, visi su šautuvais ir kai kurie pranešė turį kukosvydžius ir rankinių granatų, tie 35 be pasipriešinimo pasidavė amerikiečių policijai. Kai kurie tų vyrų vadinasi "banderoviečiais" ir sakėsi esą Gučijos gen. Banderos šalininkai. Oficialių asmenų manoma, jog jie gali būti dalyviai grupės, kurią pranešama kaip banditus veikiant rytinės lenkijos Gurzono srityje. Jie buvo nuginkluoti ir internuoti kaip bet kurie nelegaliai perėinantieji sieną, - pareiškė vienas žymus armijos oficialus asmuo. Kiek galint aiškinant jų keistą kelią, kai kurie iš paimitųjų vyrų pareiškė baimę, jog jie būtų žudomi, jei patektų Rusijon ar Lenkijon. Suimtieji vyrai, dėvi uniformas, laiko save rusais arba len-

kaip, sakėsi ėję per Lenkiją, Čekoslovakiją ir Austrijos rusų zoną, keliaudami į amerikiečių zoną. Neoficialiame pranešime sakoma, kad jie visų pirma buvo aptikti ties nuošaliu malūnu miškuose prie Pas-sau ir prašė maisto. Malūnininkas davė žinią vokiečių policijai, kuri, pastebėjusi jų gerą apsiginklavinimą, pasiūlykė amerikiečių poli-ciją. Jie buvo rasti susirinkę aplink stovyklinį laužą miške. Be-laisviai pareiškė, jog jie apsirūpinę ginklais pasirengę prasiskinti sau kelią per rusų kontroliuojamas sritis, jei būtų reikalo, - taip pranešė policijos valdininkai, kurie pareiškė, jog nėra žinios, iš kur jie gavo ginklų ir uniformų. Paklausus, ar tų belaisvių apklaui-sinėjimas neišaiškines jų jokio ryšio su teroristų bandomis, kurias pranešama veikiant Lenkijoje, amerikiečių policijos valdininkai pa-reiškė: "ne, nėra jokio, išskiriant jų pačių pasakojimą, kad jie esą antikomunistai, bėga dėl savo saugumo iš komunistų teritorijos. Mes dar nežinome, iš kur jie atvyko". Nors vyrai sakosi perėję Vokietijos sieną iš Austrijos, amerikiečių policijos valdininkai pareiškė, jog jie įtaria juos galėjus pereiti iš Čekoslovakijos, ir patruliams išilgai sienos įsakyta budėti.

- H.A. WALLACE, buv. JAV prekybos ministeris, palaikydamas savo 1946.IX.12 kalbą, dėl kurios jis turėjo pasitraukti iš JAV vyriau-sybės, kaip "N.Y.H. Tribune"/IX.14/ rašo, vad. pažangiųjų Amerikos piliečių susirinkime pasmerkė JAV politiką ir pareiškė, kad toji politika einanti tiesiogiai iš buv. prezidento Hooverio filosofi-jos. Buv. viceprezidentas pasakė: "Aš noriu, kad tai, ką pasakiau prieš metus, būtų jau pasenę; bet, deja, nepadarėme progreso susi-tarti su Rusija". Jis pridūrė, jog "aiškiai apibrėžtoji Art. Rytų po-litika" yra "politika karui, o ne taikai". Wallace pareiškė tikis galėsias dirbti su demokratų partija, kad apsaugotų ją nuo "pasida-romos savižudystės", bet išpėjo, kad "jei demokratų partija yra ka-ro partija, - tai tautai reikia turėti naują laisvės ir taikos par-tiją". Jis pasisakė prieš visuotinį karinį lavinimą.

- SOVIETŲ NEŠLOVĖS DIENA - tokia antraštė Petro Dazvardžio straips-nis idėtas plačiai skaitomame turiningame JAV biblistų žurnale "Distiny" š.m. rugpiūčio mėn. numeryje, kur tarp kitko rašoma: "Šių dienų įvykiai Vengrijoje ir Austrijoje yra tolygūs tiems, kurie atsi-tiko Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje 1940 metais. Lietuva buvo pirmo-ji sovietų agresijos ir pavergimo auka, lygiai kaip Austrija buvo pirmoji nacių agresijos ir absorbavimo auka... Kaip sovietų gen. Sviridovas dabar yra tikrasis Vengrijos valdovas, taip Sov. Sąjun-gos užs. reik. komisaro pavaduotojas Dekanozovas buvo skirtas tikruo-ju Lietuvos valdovu". Santraukliai aprašius, kaip sovietai klastin-gai okupavo Lietuvą ir įvedė savo režimą, kiek ištrėmė ir teptre-mia žmonių Sibiran /nurodomos vyskupų ir ministerių pavardės/, kaip sulaužė įvairias tarptautines sutartis ir kt., straipsnyje sakoma: "Birželio 15 d. yra įtraukiama į Lietuvos istoriją kaip sovietų ne-slovės diena". Redakcijos prieraše tarp kitko sakoma: "Dr. P. Daus-vardis aiškiai piešia sovietų valdymo piktybes savo girtajame kras-te ir parodo dabartinių rusų žygių Europoje galutinį tikslą. D. Bri-tanija ir JAV negali išvengti atsakomybės už Kremliaus vadų tiro-niškus veiksmus, įmanomus dėl mūsų nuolatinio glostymo /appease-ment/ politikos".

- BATAI SU PAKELIAMAIS PUSPADŽIAIS ir viršutinėmis dalimis, kaip "Der Allgauer"/IX.17/ rašo, buvo neseniai suprojektuoti lietuvių inžinieriaus. Be odinių puspadžių, gali būti pridėdami puspadžiai iš kamščio, medžio, aliuminijaus arba produkuotos medžiagos. Nusi-gė gamyba, pagal Muncheno patentų biuro pranešimą, prasidėsianti netrukus.

- ŠLANDIEN leidami dvigubas, rytoj visai neišleisime DN.